

Mahmut Uzun: Rojava'ya Ne Oldu?

Posted on 01/08/2026

Yıllarca “Rojava, Ortadoğu’nun yeni demokrasi modeli”, “dünyaya örnek bir yönetim sistemi”, “halkların ortak yaşam projesi” diye anlatanlar bugün neden suskun? Dün her eleştiriye “gericilik”, “milliyetçilik” ya da “statükoculuk” diye yaftalayanlar, bugün neden tek bir cümle kurmuyor?

Eğer savunduğunuz model gerçekten tarihi bir başarı örneğiye, bugün yaşanan gelişmeler karşısında sessizlik neden tercih ediliyor? Yoksa sloganların büyüsü, gerçekliğin sert duvarına mı çarptı?

Bir düşünceyi savunmanın en kolay yanı, rüzgar arkadan eserken onu alkışlamaktır. Asıl mesele, rüzgar tersine döndüğünde aynı fikrin arkasında durabilmek, aynı cesaretle hesap verebilmektir. Entelektüel dürüstlük tam da burada başlar. Fakat görünen o ki, dün en yüksek perdeden konuşanların önemli bir kısmı bugün sessizliği tercih ediyor. Çünkü sloganlar tükenince geriye gerçekler kalıyor; gerçekler ise propaganda kadar romantik değildir.

Uzun yıllar boyunca Rojava, ideolojik çevrelerde neredeyse dokunulmaz bir anlatıya dönüştürüldü. Her eleştiri “karalama”, her farklı görüş “düşmanlık” olarak damgalandı. Oysa hiçbir siyasal model eleştiriden muaf değildir. Bir fikri kutsallaştırdığınız anda onu düşüncenin değil, dogmanın alanına taşımış olursunuz.

Bugün dönüp geriye bakıldığında şu soruyu sormak kaçınılmazdır: Bize sürekli akıl verenler, “ilericilik” adına ahkam kesenler, şimdi neden susuyor? Dün herkese siyaset dersi verenler, bugün neden kendi tezlerini sorgulamıyor?

Eğer ortada başarı varsa onu anlatın; ama eğer ciddi bir başarısızlık ya da kırılma söz konusuysa, bunun sorumluluğuyla da yüzleşin.

Çünkü siyaset sadece umut satmak değildir. Siyaset, sonuçlarıyla birlikte konuşabilmektir. Başarıyı sahiplenip başarısızlığı sessizliğe gömmek, ilkesel duruş değil, fırsatçılıktır.

Daha da düşündürücü olan, yıllarca siyah ile beyazı ayırt edemediğimizi iddia ederek bize siyaset dersi vermeye çalışanların bugün kendi sessizlikleriyle çelişmeleridir. Dün mutlak doğrular dağıtanlar, bugün en temel sorular karşısında suskun kalıyorsa, sorgulanması gereken yalnızca Rojava değildir; onu sorgulanamaz bir mit haline getiren siyasal akıl da sorgulanmalıdır.

Entelektüel olmak, yalnızca popüler fikirleri tekrar etmek değildir. Gerçek entelektüellik, savunduğun düşünceyi gerektiğinde eleştirebilmek, yanlışlarını kabul edebilmek ve hakikati ideolojinin önüne koyabilmektir. Ne yazık ki birçok kişi için ideoloji, gerçeğin önüne geçmiş; sloganlar, muhakemenin yerini almıştır.

Bugün yaşananlar, yalnızca bir bölgenin ya da bir siyasi projenin tartışması değildir. Aynı zamanda ideolojik romantizmin gerçeğe karşılaşmasının hikayesidir. Çünkü tarih, propaganda metinleriyle değil, yaşanan sonuçlarla yazılır.

Bu nedenle soru hala bütün ağırlığıyla ortadadır:

Rojava'yı yıllarca "Ortadoğu'nun geleceği", "dünyaya örnek model" diye anlatanlar bugün neden susuyor? Dün en yüksek sesle konuşanlar, bugün neden fısıltıyla bile konuşamıyor? Eğer savunduğunuz fikir doğruysa, onu bugün de savunun. Değilse, hiç değilse entelektüel bir dürüstlük gösterip yanıldığınızı söyleyin.

Çünkü fikir sahibi olmak kadar, o fikirlerin sonuçları karşısında hesap verebilmek de siyasal

ahlakın vazgeçilmez şartıdır. Sessizlik bazen tarafsızlık değildir; sessizlik, kimi zaman cevap verememenin en gürültülü biçimidir.